

Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»

Юридичний факультет

Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

Схвалено та затверджено на засіданні науково-методичної ради факультету протокол №1 від 30.09.2021

ЗАТВЕРДЖУЮ:
декан юридичного факультету
Л. Кельбяр

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

вибіркова навчальна дисципліна

Освітньо-професійна програма

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Факультет юридичний

Мова навчання українська

Розробник: К.ю.н., доц. Гудима Мирослава Мирославівна

Профайл викладача (-ів) - <http://www.bukuniver.edu.ua/fakulteti/vuridichnij-fakultet/kafedra-cziv%D1%96lno-pravovix-discipl%D1%96n>

контактний тел. **0509699404**

E-mail: myroslava.gudyma@gmail.com

Посилання на сторінку курсу на сайті дистанційного навчання університету

Консультації **четвер з 10.00 до 16.00.**

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Етика та психологія в юридичній діяльності» є самостійною навчальною дисципліною, оволодіння якою студентами-юристами є важливою передумовою реалізації їх можливостей і потенціалу у професійній діяльності. Дана навчальна дисципліна покликана дати можливість майбутнім фахівцям познайомитися з етичними особливостями юридичної діяльності, залучитися до фундаментальних професійних моральних цінностей, засвоїти вимоги до професійних якостей, отримати цілісне уявлення про важливі практичні аспекти юридичної діяльності, норми поведінки правників, які визначають моральні засади взаємовідносин «юрист-юрист», «юрист-клієнт», «юрист-суспільство», а також сприяти засвоєнню та реалізації системи теоретичних понять та положень стосовно юридичної психології; створенню цілісної системи наукових уявлень щодо можливостей застосування знань з юридичної психології в майбутній професійній діяльності; визначенню оптимального психологічного впливу на особистість для створення належних умов для формування правової свідомості та поведінки; формуванню вмінь психологічного аналізу особливостей правової соціалізації особистості; раціональній організації та розроблення ефективних систем правової діяльності і праці юристів; забезпеченню високого рівня правової культури, зміцненню правової основи держави, посиленню боротьби з правопорушеннями і злочинами.

Вивчення дисципліни сприяє оволодінню базовими теоретичними знаннями та навичками практичної поведінки в правовому середовищі; формуванню у студентів позитивної правосвідомості, правової активності, активної політичної і громадської позиції; усвідомленню студентами незаперечної цінності прав та свобод людини і громадянина.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни – вивчення студентами актуальних питань етичних відносин і вимог чинного законодавства з урахуванням професійної діяльності юристів, а також ознайомлення з психологічними особливостями діяльності правознавця і правових взаємовідносин з метою використання результатів в майбутній практичній юридичній діяльності.

Завдання дисципліни :

- аналізувати і оцінювати з точки зору моральності ситуації, що виникають у юридичній діяльності;
- оцінювати моральні аспекти діяльності учасників правових відносин;
- використовувати моральні навички у своїй професійній діяльності в цілях підвищення її ефективності;
- здійснювати свою професійну діяльність відповідно до вимог, що пред'являються професійною етикою;
- визначати психологічних закономірності стосунків та поведінки людей в умовах права;
- оволодіти психологічними методами формування правової свідомості, культури та поведінки особистості;
- заохочувати особистості до розвитку самоконтролю й самодисципліни за вимогами права.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Етика та психологія в юридичній діяльності» базується на знаннях та уміннях, отриманих студентами при вивченні таких навчальних дисциплін: «Етика», «Теорія держави і права», «Юридична деонтологія».

4. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання):

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні компетентності.

Інтегральна компетентність здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 2 здатність застосовувати набуті теоретичні знання у сфері етики та психології в практичній юридичній діяльності;

ЗК 3 знання та розуміння теоретичних проблем у юридичній діяльності та розуміння майбутньої професійної діяльності у відповідній сфері;

ЗК 6 здобуття навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК3 цінування честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи, засвоєння механізмів захисту її прав та свобод;

ФК7 здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів етики та психології в юридичній діяльності;

ФК12 здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;

ФК21 розуміння природи правничої аргументації та здатність її застосовувати.

Отримуються наступні програмні результати навчання:

ПРН2 здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері юридичної діяльності і демонструвати власне бачення шляхів їх розв'язання;

ПНР4 формувати власні обґрунтовані судження на основі аналізу етичних та психологічних проблем в юридичній діяльності;

ПНР8 використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного і всебічного встановлення певних обставин;

ПРН15 вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології;

ПНР21 застосовувати набуті знання в різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;

ПНР23 надавання консультації щодо можливих способів захиту прав та інтересів клієнта у різних правових ситуаціях.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			Кредитів	годин	Лекції	Практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна (П-101)	1	2	1	80	20		20		40		Диф залік
Заочна (Пз-101)	1	2	1	90	4				86		Диф. Залік

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма					Заочна форма							
	усього	у тому числі				усь	у тому числі						
		Л	П	лаб	ін д		с.р.	ого	Л	п	ла б	Ін д	с.р.
1	80	20	20			40	120	4	0				116
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1												
Тема 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕТИКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ		2	2			5		2					10

Тема 2. ЮРИДИЧНА ЕТИКА. МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА ЮРИСТА		4	2			5		2					15
Тема 3. ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ		2	2			5							15
Тема 4. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА		2	2			5							10
Модульна контрольна робота			2										
Разом за ЗМ 1		10	10			20							50
<u>Теми лекційних занять</u>	Змістовий модуль 2												
Тема 5. КРИМІНАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ		2	2			5							13
Тема 6. ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ СУДДІ. ПСИХОЛОГІЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		2	2			5							15
Тема 7. ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА Й АДВОКАТА (ЗАХИСНИКА) В КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ		4	2			5							10
Тема 8. ПЕНІТЕНЦІАРНА ПСИХОЛОГІЯ		2	2			5							13
Модульна контрольна робота			2			20							15
Разом за ЗМ 2		10	10			40							66
Усього годин за 2 семестр		20	20			100		4					116

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	Заоч
1.	Тема 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕТИКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ I. Питання для самостійного опрацювання. Місце дисципліни «Етика та психологія в юридичній діяльності» в системі дисциплін юридичного профілю. II. Письмове завдання - підготуйте есе за темою «Значення дисципліни «Етика та психологія в юридичній діяльності» для майбутньої професійної діяльності фахівця-юриста».	5	10
2.	Тема 2. ЮРИДИЧНА ЕТИКА. МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА ЮРИСТА I. Письмове завдання - підготуйте есе на тему «Деформації	5	15

	<p>моральної свідомості юристів: причини та шляхи подолання» <i>(Можете розкривати тему на прикладі однієї або декількох юридичних спеціальностей: судді, слідчого, адвоката, прокурора, тощо).</i></p>		
3.	<p>Тема 3. ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ</p> <p>I. Підготувати доповіді на теми (на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення вивчення юридичної психології для майбутнього юриста. 2. Різноманітність підходів до визначення предмета юридичної психології. 3. Розділи і напрями сучасної юридичної психології. 4. Стан юридичної психології в Україні. 5. Специфіка юридичної психології. 6. Характеристика сучасної юридичної психології. 7. Цілі та завдання вивчення юридичної психології. 8. Основні історичні етапи становлення юридичної психології. 9. Сучасна юридична психологія та її зміст. 10. Історія юридичної психології в Україні. 11. Методологія юридичної психології та її принципи. 12. Місце юридичної психології в системі наук. 13. Галузі сучасної психологічної науки та юридична психологія. 14. Проблеми й основні розділи юридичної психології. 15. Роль юридичної психології в оптимізації професійної діяльності юриста <p>II. Письмове завдання - підготуйте есе за темою «Стан юридичної психології в Україні»</p>	5	15
4.	<p>Тема 4. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА</p> <p>I. Підготувати доповіді та презентаційні матеріали на теми (на вибір)::</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний стиль діяльності та професійна придатність. 2. Соціально-психологічні основи юридичної діяльності. 3. Особливості юридичної діяльності як «критичної професії». 4. Психологічна характеристика праці юриста. Короткі юридичні професіограми. 5. Розслідування в професійній діяльності юриста. 6. Організаційно-управлінська підструктура професійної діяльності юриста. 7. Психологічні чинники здійснення засвідчувальної діяльності. <p>II. Письмове завдання - напишіть есе за однією з тем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив індивідуально-психологічних особливостей особистості юриста на ефективність професійної діяльності. 2. Темперамент і його значення для успіху в професійній діяльності юриста. 	5	10

	3. Характер і його роль у професійній діяльності юриста.		
5.	<p>Тема 5. КРИМІНАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ</p> <p>I. Підготувати доповіді та презентаційні матеріали на теми (на вибір)::</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія підозрюваного, злочинця. 2. Різновиди злочинів та їх характеристика. 3. Психологічні особливості окремих категорій злочинців. 4. Психологія неповнолітніх злочинців і потерпілих. 5. Психологія злочинних груп і організованої злочинності. 6. Психологія організованої злочинності. 7. Психологічний аналіз злочинної діяльності. 8. Психологічна структура злочинця. 9. Злочинна поведінка та механізми її формування. 10. Змінені стани свідомості та їх вплив на злочинність. 11. Судово-психологічна експертиза в кримінальному процесі. 12. Біологізаторські концепції особистості злочинця. 13. Соціологізаторські концепції особистості злочинця. <p>II. Письмове завдання – напишіть есе за наступною темою (на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біологізаторські концепції особистості злочинця. 2. Соціологізаторські концепції особистості злочинця. 3. Причини злочинності неповнолітніх. 	5	13
6.	<p>Тема 6. ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ СУДДІ. ПСИХОЛОГІЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>I. Підготувати доповіді та презентаційні матеріали за темами (на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Встановлення і підтримка психологічного контакту в спілкуванні суб'єктів юридичної діяльності. 2. Загальні соціально-психологічні умови ведення допиту. 3. Специфіка спілкування в умовах судового процесу. 4. Значення спілкування в професійній діяльності юриста. 5. Психологічні засади адвокатської діяльності. 6. Психолого-педагогічні засади профілактичної діяльності. 7. Психологія судової діяльності. 8. Психологічні особливості діяльності прокурора в суді <p>II. Письмове завдання - напишіть есе за однією із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Висока моральна культура судді - запорука віри народу в справедливість правосуддя 2. Специфіка спілкування в умовах судового процесу. 	5	15
7.	<p>Тема 7. ЕТИКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА Й АДВОКАТА (ЗАХИСНИКА) В КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ</p> <p>I. Письмове завдання - підготуйте есе за темою: «Судова етика в діяльності прокурора й адвоката (захисника)».</p> <p>II. Проаналізуйте зміст, методику та тактику складання</p>	5	10

	<i>промови адвоката або прокурора. Спробуйте скласти макети відповідних промов.</i>		
8.	Тема 8. ПЕНІТЕНЦІАРНА ПСИХОЛОГІЯ I. Підготувати доповіді та презентаційні матеріали за темами (на вибір): 1. Психологічна типологія засуджених. 2. Специфічні емоційні стани, притаманні ув'язненим. 3. Акцентуовані та психопатизовані особи серед засуджених. 4. Динаміка особистості в умовах позбавлення свободи. 5. Соціальна та психологічна адаптація в місцях позбавлення свободи. 6. Психологічні методи корекції та ресоціалізації особистості засуджених. 7. Структура мікросередовища засуджених. 8. Кримінальна субкультура	5	13
Разом			
		40	116

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю. Формами поточного контролю є: усне, письмове опитування, тестування, розв'язування ситуаційних задач, практичні роботи, контрольні роботи.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Засоби оцінювання. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно
82-89	B	Добре	Добре
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

7. Рекомендована література

Основна:

1. Аболіна Т. Г., Нападиста В. Г., Рихліцька О. Д. та ін. Прикладна етика / За наук. ред. Панченко В. І. – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 392 с. – Розділ 7. – С. 239-290.
2. Бедь В. В. Юридична психологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і переробл. – К.: МАУП, 2004. – 436 с.
3. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко; Вінниц. держ. аграр. ун-т. – К.: Центр учбової л-ри, 2011. – 251 с.
4. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія. Основи юридичної діяльності: навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. - 4-те вид., стер. - К.: Знання, 2010. - 495 с
5. Козляковський П. А. Етика. Етика права. Етика юридичної діяльності: навч. посіб. / Козляковський П. А., Козляковський А. П. – [вид. 2-е, допов. і переробл.]. – Миколаїв: Дизайн і поліграфія, 2012. – 398 с.
6. Коновалова В.О., Шепітько В.Ю. Юридична психологія: Підр. для студ. Юрид. спец. вищ. навч. закладів. – К.: Концерн «Видавничий дім «ІнЮре», 2005. – 424 с.
7. Малахов В. А. Етика: курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Віктор Малахов. – [3-є вид.]. – К.: Либідь, 2001. – 383 с. 13. Малахов В. А. Етика: курс лекцій / Віктор Малахов. - Острог: Вид-во Нац. ун-ту "Острозька академія", 2014. - 213 с.
8. Орбан-Лембрик Л. Юридична психологія: навчальний посібник / Л. Орбан-Лембрик, В. Коцинець. – Чернівці : Книги-XXI, 2007. – 447 с.
9. Фіолевський, Д. П. Юридична етика: підручник / Д. П. Фіолевський. – К.: Алерта, 2011. – 288 с
10. Юридична психологія : підручник / Д. О. Александров [та ін.] ; заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсєєв. – К. : КНТ, 2007. – 359 с.

Додаткова:

1. Авдеев В. В. Психологические основы повышения эффективности деятельности работников ОВД в экстремальных условиях. / В. В. Авдеев. - М., 1998. – 213 с.
2. Андросюк В. Г. Професійна психологія в органах внутрішніх справ. Загальна частина: Курс лекцій. / В. Г. Андросюк. – К.: УАВС, 2005. – 540 с.
3. Андросюк В.Г. Обережно: ситуація екстремальна / В. Г. Андросюк. // Науковий вісник НАВСУ. – 1996. №2. – С. 23–31.
- 4.
5. Анікіна Н. В. Психологічна експертиза в слідчій практиці. / Н. В. Анікіна – К., 1993. – 167 с.
6. Антонян Ю. М. Жестокость в нашей жизни. / Ю. М. Антонян - М. : ИНФРА-М, 1995. –319 с.
7. Антонян Ю. М. Преступное поведение лиц с психическими аномалиями. / Ю. М. Антонян – М., 1998. – 378 с.
8. Антонян Ю. М. Психология убийства. / Ю. М. Антонян - Издательство: М.: Юрист, 1997. – 304 с.
9. Антонян Ю. М. Криминальная патопсихология ... монография / Ю. М. Антонян, В.В. Гульдман. – Москва : Наука, 1991. – 248 с.
10. Антонян, Ю. М. Психология преступника и расследования преступлений / Ю. М. Антонян, М. И. Еникеев, В. Е. Эминов. – М.: Юристъ, 1996. – 336 с.

11. Бандурка О. М. Професійна етика працівників органів внутрішніх справ: підруч. Для вищ. закл. освіти МВС України / О. М. Бандурка; МВС України, Національний ун-т внутрішніх справ. – Х.: Вид-во НУВС, 2001. – 219 с.
12. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянська Е.В. Юридическая психология: Учебник. – Х.:Изд-во Нац.універ.внутр.дел, 2011. – 640 с.
13. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності : навчальний посібник / Б. І. Бараненко. – К. : ЦУЛ, 2007. – 272 с.
14. Баронін А. С. Психологічний профіль вбивць: посіб. з кримінальної психол-ї та кримін-ки / А. С. Баронін. – К.: Вид. Паливода А. В., 2001. – 176 с.
15. Барщевский М. Ю. Адвокатская этика / М. Ю. Барщевский. - 2. изд., испр. – М. : Профобразование, 2000. - 312 с.
16. Башкатов И. П. Психология групп несовершеннолетних правонарушителей : (Социально-психологические особенности) / И. П. Башкатов. – М. : Прометей , 1993. – 256 с.
17. Бевзюк І. М. Професійна комунікативна компетентність майбутнього прокурора: навч. посіб. / І. М. Бевзюк, Л. М. Ширяєва; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Правова єдність: Алерта, 2014. – 223 с.
18. Битянова М. Р. Социальная психология / М. Р. Битянова. – М. : Междунар. пед. академия, 1994. – С. 72–73.
19. Бурлачук В. Ф. Введение в проективную психологию / В. Ф. Бурлачук. – К. : Ника-Центр, 1997. – С. 9–13.
20. Васильев В. Л. Психологическая культура прокурорско-следственной деятельности: Учебное пособие. / В. Л. Васильев. – СПб., 1998. – 378 с.
21. Ващенко І. В. Конфлікти у діяльності працівників органів внутрішніх справ і шляхи їх подолання (соціально-психологічний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. наук : спец. 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи» / І. В. Ващенко. – Київ, 2003. – 18 с.
22. Волков Б. С. Мотивы преступления / Б. С. Волков. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1982. – 152 с.
23. Гуров А. И. Профессиональная преступность: прошлое и современность. / А. И. Гуров М., Юридическая литература, 1990. – 442 с.
24. Дячок М. І. Ораторське мистецтво правника. / М. І. Дячок. – Хмельницький, 2000. – 213 с.
25. Жалинский А.З. Основы профессиональной деятельности юриста. / А. З. Жалинский. - Смоленск, 1995. – 376 с.
26. Зелинский А.Ф. Криминальная психология: Учеб. пособие для вузов. / А. Ф. Зеленский. – К., 1999. – 453 с.
27. Ильин Е. П. Психофизиология состояний человека. / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2005. – 412 с.
28. Іванов В. М. Юридична конфліктологія : навчальний посібник / В. М. Іванов. – К. : МАУП, 2004. – 224 с.
29. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения. / Е. А. Климов. – М.: Академия, 2002. – 304 с.
30. Комаров В. С. Психологические основы очной ставки. — Харьков, 1976. / В. С. Комаров – 78 с.
31. Костицкий М. В. Введение в юридическую психологию: методологические и теоретические проблемы / М. В. Костицкий. – К. : Вища школа, 1990. – 259 с.
32. Куфлієвський А. С. Соціально-психологічні детермінанти розвитку синдрому «вигорання» серед працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.09 «Психологія діяльності в особливих умовах» / А. С. Куфлієвський – Харків, 2006. – 22 с.
33. Логачов М. Г. Психологічна підготовка особового складу спеціальних підрозділів ОВС до дій в екстремальних ситуаціях : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.06 «Юридична психологія» / М. Г. Логачов – Харків, 2001. – 16 с.
34. Лук А. Н. Эмоции и личность / А. Н. Лук. – М. : Знание, 1982. – С. 24–25.

35. Малкина-Пых И. Г. Экстремальные ситуации : [справочник практического психолога]. / И. Г. Малкина-Пых. – М. : ЭКСМО, 2005. – 959 с.
36. Медведєв В. В. Кримінальна психологія: Підручник / В. В. Медведєв. - К.: Атака, 2004. – 368 с.
37. Медведєв В. С. Вітчизняна юридична психологія: віхи становлення / В. С. Медведєв // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. – 2002. – № 7. – С. 138–140.
38. Медведєв В. С. Психологія професійної деформації співробітників ОВС : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. психол. наук : спец. 19.00.09 «Психологія діяльності в особливих умовах» / В. С. Медведєв – Київ, 1999. – 35 с.
39. Моїсєєв Є. М., Джула О. М. Проблеми кримінальної віктимології. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джула – К., 1998. – 371 с
40. Морозов О. М. Психологія особистості: оперативна аудіовізуальна діагностика: Навч. посіб. / О. М. Морозов. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008. – 328 с.
41. Ниренберг Дж. Читать человека как книгу : сокр. пер. с англ. / Дж. Ниренберг, Г. Калерою. – М. : Экономика, 1990. – 455 с.
42. Ніколаєнко С. І., Ніколаєнко С. О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 145 с.
43. Орбан-Лембрик Л. Юридична психологія: навчальний посібник / Л. Орбан-Лембрик, В. Коцинець. – Чернівці : Книги-XXI, 2007. – 447 с.
44. Пиз А. Язык жестов : увлекат. пособие для деловых людей: [Пер. с англ.] / А. Пиз. - Воронеж : Модэк, 1992. – 218 с.
45. Прыгунов П. Я. Психологическое обеспечение специальных операций: ролевое поведение. Учебное пособие. / П. Я. Прыгунов – К.: Изд-во Европейского университета (финансы, информ. системы, менеджм. и бизнес), 2000. – 303 с.
46. Психологія судового розгляду кримінальних справ : монографія / М. Костицький, В. Марчак, О. Черновський, А. Федіна. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2010. – 399 с.
47. Ратинов А. Р. Правовая психология и преступное поведение. Теория ... Монография / Г. Х. Ефремова, А. Р. Ратинов. – Красноярск: Изд-во Краснояр. ун-та, 1988. – 256 с.
48. Ратинов А. Р., Ефимова Н. И. Психология допроса обвиняемого. / А. Р. Ратинов, Н. И. Ефимова. – Москва ... институт проблем укрепления законности и правопорядка, 1988. – 114 с.
49. Ратінов А. Р. Судова психологія для слідчих / А. Р. Ратінов. – М. : Высш. шк. МООП СССР., 1967. – 290 с.
50. Робоча книга пенітенціарного психолога / За заг. ред. В. М. Синьова, В. С. Медведєва. – К., 2000. – 224 с.
51. Самоукина Н. В. Психология и педагогика профессиональной деятельности. / Н. В. Самоукина. – М., 1999. – 421 с.
52. Словник термінів з юридичної психології / За ред. Я. Ю. Кондратьєва. – К., 1997.
53. Собчик Л. Н. Психология индивидуальности. Теория и практика психодиагностики. / Л. Н. Собчик. – СПб. : Речь, 2003. – 624 с.
54. Столяренко А. М. Психологические приемы в работе юриста. / А. М. Столяренко. – М., 2000. – 345 с.
55. Судова психологія : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / М. В. Костицький [та ін.] ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2013. – 495 с.
56. Суліцький В.В. Психологічні аспекти підготовки засуджених до життя на волі / В. В. Суцільний // Теорія та досвід застосування тренінгових технологій у практичній психології: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К.: КІВС, 2003. – С. 230-236.
57. Сухов А. Н. Социально-психологические явления в среде осужденных. / А. Н. Сухов. – Рязань, 1991. – 328 с.
58. Фролова О. Г. Злочинність і система кримінальних покарань. / О. Г. Фролова. – К., 1997. – 417 с.

59. Хохряков Г. Ф. Парадоксы тюрьмы. Проблемы, дискуссии, предложения / Г. Ф. Хохряков – М.: Юрид. лит., 1991. – 224 с.
60. Чуфаровский Ю. В. Юридическая психология / Ю. В. Чуфаровский. – М. : Юристь, 1995. – 256 с.
61. Шепітько В. Психологія судової діяльності: проблеми теорії та практики // Вісник Академії правових наук України. / В. Шепітько.– Харків, 2004. – № 3(38). – С. 161-168.
62. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика. Системно-структурний аналіз: монографія / В. Ю. Шепітько ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Харків юридичний, 2007. – 431 с.
63. Щёкин Г. В. Как читать людей по их внешнему облику / Г. В. Щёкин. – 2-е изд. – К. : Украина, 1993. – 239 с.
64. Юридична психологія : альбом схем з коментарями: Навч. посібник / В. Г. Андросюк [и др.] ; ред. Я. Ю. Кондратьєв ; Національна академія внутрішніх справ України. – 2-е вид., доопрац. та доп. – К. : Видавничий дім "Ін Юре", 2000. – 112 с.
65. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями: навч. посіб. / Д. О. Александров [та ін.] ; заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсєєва ; Київський національний ун-т внутрішніх справ. – Вид. 3-є, доопрац. та доп. – К. : КНТ, 2008. – 152 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Офіційний портал Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
3. Сайт Союзу юристів України <http://lawyersunion.org.ua/>
4. Сайт Всеукраїнської громадської організації «Асоціація правників України» <http://uba.ua/>
5. Сайт Національної асоціації адвокатів України <http://unba.org.ua/>
6. Сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України <http://vkksu.gov.ua/>